

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

منتشر شده در گاردین
جیسون برک
برگردان: حمید علوی
۲۵ می ۲۰۲۲

ماشین جعل و دروغ پراکنی بریتانیا از گذشته تا حال.

دولت بریتانیا برای چندین دهه یک کمپین مخفیانه «تبلیغات سیاه» را اجرا کرده است، که اعلامیه‌ها و گزارش‌هایی را از منابع جعلی به آفریقا، خاورمیانه و بخش‌هایی از آسیا برای بی‌ثبات کردن دشمنان جنگ سرد ارائه می‌کرد تا منجر به افزایش تنش‌های نژادی، کاشت هرج و مرج، تحریک خشونت و تقویت ایده‌های ضد کمونیستی شود. این تلاش که توسط یک واحد وابسته به وزارت خارجه در لندن از اواسط دهه ۱۹۵۰ تا اواخر دهه ۱۹۷۰ انجام شد، علیه دشمنان جنگ سرد مانند اتحاد جماهیر شوروی و چین، گروه‌های آزادی‌بخش چپ‌گرا و رهبرانی یا آنهایی متمرکز بود که بریتانیا آنان را یک تهدید برای منافع خود ارزیابی می‌کرد. این کمپین همچنین با هدف بسیج مسلمانان علیه مسکو و ترویج محافظه‌کاری مذهبی بیشتر و تشویق ایده‌های افراطیون مذهبی انجام شد. برای این که اسناد معتبر به نظر برسند، نفرت از اسرائیل را نیز تا حدودی در تبلیغاتش وارد می‌کرد. اسناد دولتی بریتانیا که اخیراً از بایگانی خارج شده‌اند، نشان دهنده صدها عملیات بزرگ و پرهزینه است.

«این نسخه‌ها از مهم‌ترین اسناد دو دهه گذشته هستند. اکنون کاملاً واضح است که بریتانیا بیش از آنچه مؤرخان تصور می‌کنند درگیر تبلیغات سیاه بوده است و این تلاش‌ها سیستماتیک‌تر، جاه‌طلبانه‌تر و تهاجمی‌تر بوده است، به گفته روری کورماک، علی‌رغم انکار رسمی، [این] بسیار فراتر از افشای اطلاعات «نادرست شوروی» بود.» کورماک، یک کارشناس تاریخچه براندازی و سرویس مخفی، که در حال تحقیق در مورد کتاب جدید خود با عنوان «چگونه کودتا کنیم: و ده درس دیگر از دنیای مخفی دولت‌سازی» از این مطالب استفاده می‌کند. این کتاب قرار است ماه آینده منتشر شود.

اداره تحقیقات اطلاعات (IRD) توسط دولت کارگر پس از جنگ جهانی دوم برای مقابله با حملات تبلیغاتی شوروی علیه بریتانیا تأسیس شد. فعالیت‌های آن منعکس‌کننده عملیات تبلیغاتی جنگ سرد سیا و تلاش‌های گسترده اتحاد جماهیر شوروی و کشورهای متحد آن بود.

آبزور سال گذشته کمپین بزرگ IRD در اندونزی را در سال ۱۹۶۵ افشاء کرد که به کشتارهای ضد کمونیستی که صدها هزار نفر قربانی آن شدند، کمک کرد. در آنجا، IRD جزوه‌هایی تهیه کرد که ظاهراً توسط میهن پرستان اندونزیایی نوشته شده بود، اما در واقع توسط مبلغان انگلیس نوشته شده بود و از اندونزیایی‌ها می‌خواست که حزب کمونیست اندونزی (پیرو چین کمونیست / مترجم) را که در آن زمان بزرگترین حزب کمونیست در جهان غیر کمونیستی بود، نابود کنند.

اما هزاران سندی که کورماک آنها را بررسی کرده است، جامع‌ترین ارزیابی را در مورد تلاش‌های IRD برای انتشار اطلاعات نادرست ارائه می‌دهد.

کورماک، پروفیسور روابط بین‌الملل در دانشگاه ناتینگهام، ادعا می‌کند: «انگلیس‌ها فقط یک بازیگر در میان بسیاری بودند، و در مقایسه با مقدار مواد تولیدی و توزیع شده توسط بازیگران بزرگ‌تر، آنها یک بازیگر نسبتاً ناچیز بودند.» «بریتانیا مانند شوروی‌ها به طور سیستماتیک مطالبی را اختراع نکرد، بلکه قطعاً قصد داشت مخاطب را در هنگام رساندن پیام گمراه کند.»

در اواسط دهه ۱۹۶۰، اداره تحقیقات اطلاعات در دوران اوج خود ۳۶۰ کارمند داشت. با این حال، تحریریه ویژه بسیار محرمانه که مسئول راه اندازی تبلیغات سیاه بود جمع بسیار کوچکتری را شامل می‌شد. این واحد مستقر در یک دفتر نچندان چشمگیر در وست‌مینستر، مشغول به کارگیری انواع تاکتیک‌های تقلب و دستکاری در افکار عمومی بودند.

یکی از این دستکاری‌ها شامل جعل «گزارش‌هایی» می‌شد که به منظور هشدار دادن به سایر دولت‌ها، روزنامه‌نگاران منتخب و اندیشکده‌ها در مورد «براندازی شوروی» یا تهدیدهای مشابه بود.

گزارش‌ها حاوی حقایق و تحلیل‌هایی بود که با دقت انتخاب شده بودند، اغلب بر اساس اطلاعات سرویس‌های امنیتی بریتانیا، اما اینطور وانمود می‌شد که این گزارش‌ها از سوی تحلیلگران و مؤسسات ظاهراً مستقلی تهیه شده است که آنها نیز در واقع توسط IRD تأسیس و اداره می‌شدند. یکی از اولین مؤسساتی، که در سال ۱۹۶۴ تأسیس شد، کمیته بین‌المللی مطالعه سازمان‌های جبهه کمونیستی بود.

تاکتیک دیگر جعل بیانیه‌های نهادها و سازمان‌های رسمی شوروی بود. بین سال‌های ۱۹۶۵ و ۱۹۷۲، IRD حداقل ۱۱ بیانیه از نووستی، خبرگزاری دولتی شوروی را جعل کردند. یکی از این بیانیه‌ها به شکست مصر در جنگ ۶ روزه ۱۹۶۷ علیه اسرائیل اشاره داشت و بر خشم شوروی از «هدر رفتن» بیشتر تسلیحات و تجهیزاتی که مسکو به مصر ارسال کرده بود، تأکید کرد.

اداره تحقیقات اطلاعات همچنین نوشته‌هایی را جعل کرد که ادعا می‌کرد توسط اخوان المسلمین منتشر شده است، اخوان المسلمین یک سازمان اسلام‌گرای تودهنی با طرفداران زیادی در سراسر خاورمیانه است.

در جزوه ای مسکو را به حمایت از جنگ ۱۹۶۷ متهم کردند، در این متن کیفیت تجهیزات نظامی شوروی را مورد انتقاد قرار داده و شوروی را «بی‌خدایان فحاش» نامیدند که مصری‌ها را چیزی بیشتر از «دهقانانی نمی‌دانند که در تمام عمر خود خرافات ارتجاعی اسلامی را کشت میکنند»

اداره تحقیقات اطلاعات بریتانیا همچنین یک سازمان کاملاً تخیلی اسلام‌گرای رادیکال به نام «لیگ مومنان» ایجاد کرد که روسها را به عنوان کافر مورد حمله قرار داده و شکست‌های اعراب را به دلیل فقدان اعتقاد مذهبی – که در آن زمان یک معیار استاندارد در میان محافظه‌کاران مذهبی بود – می‌دانست.

«چرا ملت عرب در این زمان به این همه درد و بدبختی مبتلا شده است؟ چرا نیروهای شجاع مسلمان در جهاد توسط صهیونیست‌های بت‌پرست شکست خوردند؟ ... یافتن پاسخ‌ها [آسان] است... ما به سرعت از مسیر درست منحرف می‌شویم و راهی را دنبال می‌کنیم که بی‌خدایان کمونیست برای ما انتخاب کرده اند که دین برای آنها نوعی بیماری اجتماعی است.»

چنین ادعاهایی در سال‌های بعد در مصر رواج گسترده یافت، زیرا مذهب در این کشور مهم ستراتیژیک دوباره احیاء و زنده شد.

کورماک به آبرور گفت که IRD همچنین تمایلی به تشویق مقاومت در برابر اسرائیل نداشت، اگر چه این امر باعث قانع‌کننده‌تر جعلیات آنان می‌شد.

در بیانیه ای که IRD در فیروزی ۱۹۶۷ به نام اخوان المسلمین منتشر کرد، ادعا شد که مصر به دلیل استفاده از سلاح‌های کیمیائی در نبرد علیه ائتلاف محافظه‌کاران مذهبی و قبایل مذهبی تحت حمایت بریتانیا و عربستان سعودی مورد حمله قرار گرفت.

اعلامیه‌های IRD منعکس‌کننده دیگر ادعاهای اسلام‌گرایان رادیکال بودند و استدلال می‌کردند که اعمال ناشایست نظامی را نباید «به گردن ملحدان یا امپریالیست‌ها یا یهودیان صهیونیست» انداخت، بلکه «مصری‌ها را که ظاهراً معتقد و مؤمن اند» باید مقصر دانست.

در اعلامیه آمده است: «این قاتلان مصری با مصونیت از مجازات در ریاکاری از حد فراتر رفته اند، اما آنها دیگر نمی‌توانند تظاهر به ایمان به خدا و پیامبر او و کتاب مقدس او کنند»

یکی از اعلامیه‌ها می‌گوید: «اگر باید مصری‌ها به جنگ بروند و مبارزه کنند، چرا ارتش خود را علیه یهودیان هدایت نمی‌کنند؟» (منظور این است که چرا ارتش مصر دست از مقابله علیه اتحاد ارتش بریتانیا، مذهبی‌های افراتی و عربستان سعودی در یمن دست بر نمی‌دارد. – مترجم)

کورماک گفت که مانند بسیاری دیگر از نشریات IRD، این ادعاها از نظر واقعیات درست است، اما لحن و منبع جعلی و برای گمراه کردن بوده است. اعلامیه‌های مربوط به یمن با هدف اعمال فشار بر رهبری مصر برای پذیرش آتش بس بود.

مطالب دیگر بر نگرش انتقادی مسکو نسبت به سازمان آزادیبخش فلسطین و کمک‌های محدود به آنها تأکید داشت، که شوروی به گروه‌های ملی‌گرای مسلح فلسطینی پیشنهاد می‌داد. این با رویکرد حمایتی بیشتر چینی‌ها برای کمک به فلسطینی‌ها در تضاد بود، آنها می‌خواستند با این تبلیغات به تعمیق شکاف بین دو قدرت کمونیستی دامن بزنند.

یکی از ابتکارات اصلی بر تضعیف رژیم «بان اسمیت» در رودزیا متمرکز بود، مستعمره سابق که به طور یکجانبه استقلال خود را از بریتانیا در سال ۱۹۶۵ برای حفظ حکومت اقلیت سفیدپوست اعلام کرد. اداره تحقیقات اطلاعات بریتانیا گروهی ساختگی از رودزیایی های سفیدپوست مخالف بان اسمیت تشکیل داد. در اعلامیه ها، او را به دروغگوئی، ایجاد «آشوب» و فلج کردن اقتصاد متهم شد. در اعلامیه ای آمده بود: «تمام جهان علیه ماست... ما باید تسلیم شویم... تا زمانی که هنوز می توانیم و کشورمان را از این وضعیت نجات دهیم.»

تلاش برای منزوی ساختن ملی گرایان افریقائی گاه با دامن زدن به تشنج های نژادی همراه بوده است. در اوایل سال ۱۹۶۳، IRD بیانیه ای از «فدراسیون جهانی جوانان دموکراتیک»، یک سازمان در جبهه شوروی را جعل کرد که ظاهراً در آن افریقائی ها را غیرمتمدن، «ابتدائی» و از نظر اخلاقی ضعیف توصیف می کند. این جعل توسط مطبوعات در سراسر قاره افریقا منتشر شد و بسیاری از روزنامه ها نسبت به این متن جعلی متناسب به شوروی واکنش بسیار منفی نشان دادند.

جعل مشابهی در سال ۱۹۶۶ بر «عقب ماندگی» و «ناپختگی سیاسی» افریقا تأکید داشت. در بیانیه دیگری از قول خبرگزاری دولتی شوروی نویستی، نقل می شود که گویا نتایج ضعیف تحصیلی در یک دانشگاه بین المللی در مسکو به کیفیت دانشجویان سیاه پوست افریقائی ثبت نام شده در آنجا نسبت داده شده است IRD. بیش از ۱۰۰۰ نسخه این جعلیات را به آدرس های کشورهای در حال توسعه پست کرد.

کورمک می گوید بی تردید تصمیم گیرندگان ارشد سیاسی بریتانیا از کارهای IRD آگاه بوده و هستند.

در سال ۱۹۶۴، الک داگلاس هوم، نخست وزیر محافظه کار، از ترس این که رئیس جمهور سختگیر قوام نکرومه به سمت مسکو متمایل شده باشد، به IRD دستور داد تا غنا را هدف قرار دهد. ماه ها بعد، پاتریک گوردون واکر، وزیر خارجه جدید حزب کارگر، وزارت خارجه را تشویق کرد که «پنانشیل تبلیغاتی سیاه را حفظ کند و هر از گاهی مطالب سیاه تولید کند». واکر به ویژه به دامن زدن به تشنج های نژادی بین افریقائی ها و چینی ها علاقه داشت.

مانند بسیاری از این تلاش ها، ارزیابی تأثیر کمپین های IRD اغلب دشوار بوده است. در یک مقطع، مقامات IRD توانستند گزارش دهند که یک روزنامه در زنگبار یکی از مطالب جعلی آنها را در مورد نژادپرستی در شوروی چاپ کرده است و این نشریه توانسته واکنش خشمگینانه ای را برانگیزد. این به عنوان یک موفقیت بزرگ ارزیابی شد. مقامات همچنین از زمانی که مطبوعات کنیا از مطالب جعلی در مورد جنگ شش روزه ۱۹۶۷ استفاده کردند. هنگامی که روزنامه ها در بسیاری از کشورهای جهان اسلام یک بولتن جعلی از خبرگزاری نویستی را در مورد این درگیری چاپ کردند، مأموران انگلیس بسیار خرسند شدند. گهگاه روزنامه های غربی نیز ناخواسته از مطالب IRD استفاده می کردند.

اگرچه IRD در سال ۱۹۷۷ تعطیل شد، اما اکنون محققان در حال یافتن شواهدی هستند که نشان می دهد تلاش های مشابه تقریباً یک دهه دیگر ادامه داشته است.

[اسناد جدید] به ویژه به عنوان پیشگام هائی برای تلاش های مدرن اهمیت دارند، که اطلاعات سازمان های امنیتی را به میان مردم ببرند.

«لیز تراس» (وزیر خارجه فعلی بریتانیا) دارای یک «سلول اطلاعاتی دولتی» است و روزانه توثیق هائی برای افشای «توطئه های روسیه» اختراع می کند تا به اصطلاح دست بالا را در جنگ اطلاعاتی داشته باشد، کورمک می گوید، اما در بیشتر دوران جنگ سرد، بریتانیا برای این کار از ابزارهای پنهانی بسیار بیشتری استفاده می کرد!!.